

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

ANO XXXIII (27).

No. (št.) 41

BUENOS AIRES

10. oktobra 1974

Štirje svetovi

V hitro se spreminjačem gospodarsko-političnem razvoju modernega sveta se prav tako hitro spreminjajo gospodarsko-politični pojmi, na katere je bil še pred kratkim razdeljen svet: na prvi, na drugi in na tretji svet.

Dasi je bila ustvaritev tkm. tretjeva sveta predvsem ideološko-političnega značaja, čigar izvor je iskati v perverznosti dialektike marksističnih ideo- logov v Kremlju in Pekingu, da bi ta služil njim za ekspanzijo komunizma, se je medtem spremenil v skoro izključno ekonomsko opredelitev gotove skupine držav.

Tako je bil pojmovani svet razdeljen na: prvi svet, ki so ga tvorile svobodne industrijske države ZDA s Kancado, Zahodna Evropa in Japonska; drugi svet: komunistični ZSSR in Kitajska, vsaka s svojimi sateliti; tretji svet: nerazvite države na latinskem delu ameriške celine, Afrika in Azija, Avstralija in Nova Zelandija sta ostali kakor pozabljeni, zaradi njune oddaljenosti ob obeh kontinentalnih masivov našega planeta.

Pojem prvega sveta industrijskih držav bi bil še nekako sprejemljiv, ker so si po svojih gospodarskih in političnih ter kulturnih strukturah več ali manj podobne: politična demokracija in gospodarski, že močno podružabljen kapitalizem.

Drugi svet komunističnega bloka, med njimi Jugoslavije, je idealno in gospodarsko enoličen: politična diktatura ene same stranke in državni kapitalizem.

Tretji svet nerazvitih držav pa je politično, gospodarsko, kulturno in ver- sko tako deljen v sebi, da kot tak dejansko ne obstaja in je le umetno vzdrževan pojem.

Gospodarske strukture latinsko-ameriških držav so bile in so večinoma še v razvoju iz kapitalizma prejšnjega stoletja v moderne gospodarske strukture. Politične strukture so vseh barv, od diktatur do demokracij in vse v vsestranskem iskanju novih smeri.

Afriška politična, verska in kulturna tradicija je povsem različna od latinsko-ameriške, prav tako gospodarska. Iz kolonialne mentalitete dolgih stoletij afriške države šele iščejo svoje mesto v novem svetu po drugi svetovni vojni.

Isto velja za azijske države, ki so prav tako po svoji politični, verski in kulturni tradiciji različne od obeh, afriškega in latinsko-ameriškega kontinenta.

V tem tkm. tretjem svetu pa se je medtem razvil položaj, da se je v sebi še bolj razcepil in smo prične nastanku še četrtega sveta.

Venezuela, Brazil in Argentina v latinski Ameriki, Južna Afrika v Afriki ter Avstralija in Nova Zelandija tvorijo že skupino držav, ki se po svojih političnih in gospodarskih strukturah vedno hitreje približujejo prvemu svetu industrijskih držav.

Na afro-azijski celini so arabske petrolejske države zaradi svojega petrolejskega bogastva izstopile iz območja tretjega sveta in po svoji gospodarski moći tudi prehajojo v prvi svet.

Iz tretjega sveta, kar ga gospodarsko še ostaja, pa je razvoj izločil najrevnejše države na svetu. Indija, Bangladeš, področje Indonezije in afriške države na saharskem področju so se spremenile v tkm. četrti svet.

Tu se sedaj pojavlja resen problem omenjenih svetov, kateri od njih je dolžan pomagati komu.

Dasi je prvo načelo slhernega gospodarstva lastna blaginja — v tem se ne razlikujeta komunistični državni kapitalizem in svobodno zasebno gospodarstvo — pa je načelo socialne pomoci (iz katerih koli razlogov) v svobodnem svetu zaradi dvatisočletnega vplivanja krščanstva na mentaliteto prebivalstva vsaj podzavestno sprejeto in smo tako prične velikim gospodarskim in finančnim dajatvam zahodnih industrijskih držav tretjemu svetu.

Pod vplivom Moskve in Pekinga se je tretjemu svetu dolgo zdelo samo po

TITO MED PEKINGOM IN MOSKVO

O procesu proti stalinistom-koministom v Jugoslaviji smo že poročali. Od 32 otožencev jih je bilo 29 obsojenih na zaporno kazen od 2 do 14 let, 3 pa na eno leto zapora. Kazni niso tako „eksemplarne“, kakor je napovedal Tito v svojem govoru na Jesenicah. Proces sam pa ima precej komplikirano ozadje in je nanj vplival odnos Jugoslavije do Moskve, Romunije in Kitajske. Na osnovi podatkov opozvalcev v Beogradu in komentatorjev raznih listov bi bila slika sledeča:

Značilno v vsej tej aferi je to, da je jugoslovanska policija vedela za gibanje kominformcev že pred osmimi meseci. Varnostni organi so ji namreč prisli na sled meseca januarja. Vendar so držali to v strogi tajnosti. Zato so bili nekako nerazumljivi govorji hrvaških vodilnih komunistov v Zagrebu februarja, zlasti pa Dolančev govor v Kragujevcu, kjer so bili našteči med sovražniki Jugoslavije tudi stalinisti in kominformaci. Javnost tedaj ni vedela za kaj gre. Marca meseca pa je policija našla v Zagrebu v ponesrečenem vagonu, v katerem se je vozil uradnik sovjetskega poslanstva v Beogradu, protitovski propagandni material sovjetskega izvora.

Kongres „zarotnikov“ je bil že aprila na domu črnogorskega novinarja Momčila Jukića. Titovski varnostni organi so že tedaj začeli z aretacijami in so njimi nadaljevali tudi v maju. Vse to pa so držali v tajnosti, da ne bi pada senca na kongres Zveze komunistov, ki je bil v Beogradu od 21. do 29. maja in kjer naj bi bila zlasti poudarjena enotnost jugoslovenskih komunistov in pokazano navdušenje za tovariša Tita.

Vzporedno s tem pa so bila med Titom in Brežnjevom trenja glede sklicanja konference vseh evropskih komunističnih strank, katere naj bi se udeležila tudi delegacija Zveze komunistov Jugoslavije. Brežnjev je namreč trdovratno vztrajal na sklicanju te konference, na kateri je hotel doseči obsodbo kitajske komunistične partije in izolirati romunsko partijo, ki jo vodi Ceausescu, o katerem je znano, da noč vedno plesati, tako kakor gode Brežnjev. Tito je svoje nesoglasje z načrtom Brežnjeva o načrtu evropske konference pokazal s tem, da je julija šel v Bucureșto in obiskal Ceausescu. Ta dva sta tedaj postavila načelo, da se na nobeni konferenci komunistov ne sme kritizirati ali sovražno govoriti o kaki komunistični stranki, ki ne bi bila navzoča. To bližanje in stališče vodil jugoslovanske in romunske partije ni šlo v ravn Brežnjevu, ki je imel v načrtu, da bi še po evropski konferenci, ki naj bi bila izvedena po njegovem receptu, prišlo do svetovne konference komunistične partije.

Pri takem stanju je Kardelj nenzdoma 1. septembra odšel v Moskvo. Brežnjev je očital, da so glavni konspiratorji zarote v črni Gori v Sovjetski zvezzi in je zahteval njihovo izročitev. Med temi konspiratorji je bil mišljen prejšnem Milet Perović, ki živi kot emigrant v Kiewu in v bistu jugoslovenski general Djurić, ki je tudi postal

sebi umevno, da morajo industrijske države njemu avtomatično priskočiti na pomoč v kateri koli gospodarski zadrgi.

Prav tako pod vplivom Moskve in Pekinga pa tretji svet od komunističnih držav ne pričakuje in ne zahteva pomoči, a bi, prav tako pod njunim vplivom, industrijske države, od katerih dobiva pomoč, le-te najraje v žlici vode utoplil.

Tak je bil položaj še prav pred kratkim, konec lanskega leta, ko se je iznenada spremenil.

Ko so arabske države skoro štirikrat dvignile ceno svojemu petroloju, je tretji svet pliskal, če, sedaj prihaja industrijskim državam zaslужena kazen; tretji svet bo zagospodaril. Arabci bodo tretjemu svetu prodajali petrolej po starci ceni, industrijskim državam pa navili, kakor zasluzijo.

Toda arabski šejki so se oprijeli zgoraj omenjenega načela gospodarstva: lastne blaginje, svoje tovariše iz tretje-

sovjeti državljan in je sedaj oficir v sovjetski vojski. Poleg tega je Kardelj predlagal vzajemno pogodbo med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo glede nadzorstva subverzivnih elementov; pogodbe je Jugoslavija sklenila z Zapadno Nemčijo, Avstrijo in Švedsko. Brežnjev pa je izročitev odločno odklonil, češ, da gre za sovjetske državljane in je začrteval, da Sovjetska zveza z zaroto v Črni gori nima nič opraviti. Odklonil je tudi predlagano vzajemno pogodbo glede subverzivnih elementov.

Po povratku Kardelja je 9. septembra sledil znani Titov govor na Jesenicah, kjer je javnost obvestil o črnogorskih zarotnikih, ki naj bi ustanovili vzporedno komunistično stranko v Jugoslaviji in je zahteval najstrožje kazni.

Titovi partizanski krogi pa so začeli obtoževati sovjetsko, češkoslovaško in madžarsko partijo, da so podpirale akcije zarotnikov v Črni gori in da je bila pri tem udeležena zlasti sovjetska tajna policija KGB.

Prav na dan Titovega govora na Jesenicah pa je odpotovala v Peking delegacija jugoslovenskih parlamentarcev pod vodstvom podpredsednika parlamenta znanega partizanskega vodje iz dobre revolucije, Peka Dapčevića. Delegacija je bila v Pekingu sprejeta demonstrativno slovensko od najvišjih osebnosti in so sprejemu dale poudarek razne slovesnosti v čast Dapčeviću. Med drugim je njemu na čast priredila manevre elitna divizija kitajske vojske. Beograjski časopisi so istočasno objavljali, da so obisku Dapčevića kitajski vodilni krogi obsodili vsak „hegemonizem“ in da je Kitajska pripravljena Jugoslaviji vedno pomagati v slučaju vmešavanja drugih v njene notranje zadeve, ali v boju proti konspiraciji.

Moskovski časopis je na obtožbe Jugoslavije, da je sovjetska tajna policija udeležena pri „kominformistični“ zaroti v Jugoslaviji sploh ni reagiral. Nasprotno, moskovska „Krasnaja zvezda“ je v drugi polovici septembra izčrpno poročala o prijateljskem obisku šefa sovjetskega general-štaba Kulikova v Jugoslaviji, ki je obenem prvi načelnik obrambnega ministra. V Jugoslavijo je bil povabljen od generala Potocarja. Prirejali so mu slavnostne sprejeme, bilo je veliko napitnic, poudarjana o sodelovanju in nadaljnjem utrjevanju sovjetsko-jugoslovenskega prijateljstva.

25. septembra pa se je nenadoma pojavil v Beogradu tajnik centralnega komiteja romunske komunistične partije Stevan Andrei, ki je prinesel Titu posebno pismo Ceausescu. Prej pa je romunski časopis obširno pisalo o obsojni „kominformistični zarotnikov“ v Peči in Titogradu.

Ker je jugoslovanska partija obdolila Sovjetsko zvezo, češkoslovaško in Madžarsko sodelovanja pri zaroti stalinistov, krožijo v zadnjem času vesti, da so bili odpoklicani od svojih vlad madžarski poslanik v Beogradu Thoth, češkoslovaški Nalepk in sovjetski Sewjan. Ali bodo ti odpoklici položaj kaj razčistili ali ne, bo pokazala bodočnost.

ga sveta pa so po tem načelu uvrstili kar med industrijske države. Petrolejsko ceno so nastavili vsem enako.

Industrijske države so udarec močno začutile, a ga zaradi svoje močne gospodarske strukture prenašajo laže, kakor države tretjega sveta. Tem se majejo ekonomije.

Najhujše pa je pričadet četrti svet, ki enostavno nima izhoda. Vedno glasneje so napovedi poginotja milijonov ljudi v državah četrtega sveta — če rebo pomoči.

Odgovoriti je treba na vprašanje: kdo in od kod naj pomaga, toda tak, da bo odgovor pravilen in pravičen.

Prepad med industrijskimi državami na eni in tretjim ter četrtim svetom na drugi strani bo nujno treba premostiti. Za ta most bodo morali biti na razpolago tudi in predvsem arabski petrodolarji, ki so jih doslej arabski šejki v milijardah grmadili po zahodnevropejskih in severnoameriških bankah.

La campaña marxista contra Chile

La campaña marxista contra Chile es tal virulencia que produjo vivos incidentes durante la 59 sesión de la Conferencia Internacional del Trabajo, en Ginebra.

Numerosas delegaciones quisieron negar toda representatividad a los sindicalistas chilenos e impedirles participar a esta reunión de la O. I. T. (Organización Internacional del Trabajo). Su oposición fue tan viva porque trataban a todo precio de impedir la expresión de una verdad que quieren negar: qué auténticos sindicalistas democráticos se han opuesto y se oponen al marxismo. Pero la delegación era irreprochable. Cada uno de los delegados representaba a fuertes sindicatos chilenos desde hace mucho tiempo, por lo general afiliados a la O. R. I. T., habiendo sido designados o vueltos a designar durante el régimen de Allende. Además, ninguno mantenía lazos con los militares e incluso algunos de ellos pertenecían a partidos de la ex Unidad Popular. Sus requisitorias contra el régimen de Allende — que ya habían lanzado todos los sindicalistas libres en los tiempos de la Unidad Popular — alcanzaron pues mayor peso. Por eso se quería ahogar su voz.

Zakaj za komunizem?

Privlačna gesla

Če prideš kdaj v New York, stopite v park pri palači Združenih narodov. Tam boste videli dolni ob reki bronast spomenik, ki predstavlja krepkega moža, kako zvija velik meč in ga kuje. Pod njim je napis: „They shall beat their swords into plowshares.“ (Prekovali bodo svoje meče v lemeže). Spomenik je dar Sovjetske zveze in je to tudi vidno napisano na njem.

Misel, da je treba meče, ki nas spominjajo na vojske, prekovati v lemeže in pluge, da z njimi preorjemo zemljo in jo naredimo rodovitno, je vsakomur simpatična in jo pozdravlja. Ker je Sovjetska zveza voditeljica komunizma, večna ljudi, ki ta spomenik vidijo, misli, da je tisto o prekovjanju meče v lemeže komunistično geslo, in komunizem se jim pridruži, ko vendar dela za mir in proti vojski.

Na ročaju meča je križ kar močno poudarjen in dela vtiš, kot da sta meč in križ eno.

Pred vhodom v palačo Združenih narodov je z velikimi črkami v marmor vdolben napis, ki isto misel ponavlja: „Prekovali bodo svoje meče v lemeže, svoje sulice v vinjake. Ne zdigne več narod zoper narod meča, ne bodo se več učili vojskovanja“. Nič ne piše, čigave so te besede, ker pa je prvi stavek isti kot na ruskem spomeniku, je naravno, da obiskovalec sklep, da so komunistični nauki.

Dejansko so pa vzete iz svetega pisma in sicer iz prerokovanja preroka Izaija o mesijanskem kraljestvu resnice in miru v drugem poglavju Izaijeve knjige.

Koliko obiskovalcev, ki ta napis berijo, pa to ve? Državam se trdit, da niti en odstotek ne. V večini te vrstice poražajo ali povečujejo simpatije do komunizma.

Enako se godi z duhovniki in celo škofom, ki se navdušujejo za komunizem zaradi kakšnega lepega gesla, ki ga pri njem najdejo, ki pa je krščanskega izvora.

Želja uveljaviti se

3. Dodajmo še nagon, ki je v vsakem izmed nas, da se radi pokažemo v javnosti, da radi slišimo, če ljudje o nas govorijo ali pišejo. Če hočemo pasti v oči in obrniti pozornost društvenih občin na sebe, moramo pa biti drugačni, kot so drugi okrog nas. Na tisoče jezuitov v Združenih državah zvesto služi Cerkevi, pa o njih nič ne beremo in ne slišimo. Father Joseph O'Rourke je na stopnicah cerkve Brezmadežnega spočetja v Marlboro pri Bostonu krstil sina znane agitatorice za splan Carroll Morreale, ki je krajenvi župnik krst odrekel, pa so nam vse televizije in vsi časopisi servirali slike tega krsta. Tako tudi kakšnega duhovnika in celo škofa želja, da bi postal znani in bi se njegovo ime imenovalo, zanese, da zavzame napram komunizmu drugačno stališče, kot ga uči splošna Cerkev.

Če kdaj slišimo ali beremo, da je kakšen duhovnik ali celo škof šel le preveč na levo, poglejmo in vedno bomo našli, da je v ozadju kateri omenjenih vzrokov.

Rev. dr. Fr. Blatnik, SDB.

Bronast spomenik v parku pri palači Združenih Narodov v New Yorku

ZDA USTAVILE IZVOZ ŽITA V ZSSR

OZADJE FORDOVE ODLOCITVE

Severnoameriški predsednik Ford je pozval ameriške izvoznike žitaric, naj ustavijo izvoz žita v ZSSR, da bi tako „pomagali vladi v boju proti inflaciji.“

Šlo je predvsem za dve največji izvozni severnoameriški podjetji, s katerima je pred kratkim Moskva podpisala pogodbo o nakupu pšenice in koruze v vrednosti 500 milijonov dolarjev. Ta pogodba je bila sedaj odpovedana „za nedoločen čas.“

Severnoameriški poljedelski minister Butz je v zvezi s to odločitvijo ameriške vlade, „ki z njo izvozniki lepo sodelujejo,“ izjavil, da bi v nasprotnem slučaju, se pravi, če izvoza žitaric ne bi ustavili, moral spet podražiti ceno kruha v ZDA.

Brutz je časnikarjem tudi izrazil nezadovoljstvo nad sovjetskim prizadevanjem, da bi si nagradili čim več žita prav v letošnji jeseni, ko je bila severnoameriška žetev slabša od lanske ter so ZDA z drugimi državami sklenile manjše izvozne pogodbe.

ZDA bodo sedaj izvozile v ZSSR le majhen del žitaric, „da ne bo trpelj rusko prebivalstvo prevelikega pomanjkanja v bližajoči se zimi.“

Severnoameriško prebivalstvo se je ob Butzovih izjавah spomnilo na masivne sovjetske nakupe ameriških žitaric leta 1972, ko je bila tako ameriška vladna prisiljena zvišati ceno kruha na domačem trgu, vsled česar je prišlo tudi do političnih problemov.

Ameriški Slovenec rešil Ljubljano pred bombardiranjem

Kot knjižni dar družbe sv. Mohorja v Gorici bo poleg drugih izšla tudi prva knjiga univerzitetnega profesorja in polkovnika ameriške obveščevalne službe v pokoju dr. Kobala Andreja „Moji spomini“. Delo bo obsegalo dve knjigi.

Sodeč po vsebini, bo to prava senzacija, ki bo odkrila marsikatere do sedaj popolnoma neznanane zanimivosti, zlasti iz druge svetovne vojne.

Pisatelj je naš rojak iz Cerknega na Goriškem, ki je prišel v Ameriko po prvi svetovni vojni. Knjiga popisuje težko pot nepoznanega emigranta do vseučiliškega profesorja in uglednega člena ameriške obveščevalne službe, ki je dosegel čin polkovnika, edini ne v Ameriki rojen, ki je imel tako visoko, odgovorno mesto. Bil je tudi svetovalec Bele hiše za javno pravo. Posebno je zanimivo njegovo delo, kot enega izmed glavnih članov zavezniške tajne obveščevalne službe v Egiptu in v Italiji, kjer je imel kot rečeno, čin polkovnika in kjer je zbiral in prisodal, kolikor se je sploh dalo v takratni situaciji, poročila raznih častnikov-poročevalcev, ki

so jih s padalom spustili v Jugoslavijo in Slovenijo. Kot član gori navedene komisije je uspel, da Ljubljana ni bila bombardirana. Kot članu zavezniške kontrole komisije za Jugoslavijo in Bolgarijo, se je posrečilo, da je rešil bolgarsko kraljico iz komunistične ječe v neki pravoslavni samostan.

Zanimivo je, kako je Kardelj opravil množične pokole med in takoj po vojni. Tudi Louisa Adamiča je postavil čisto v drugo luč, kot so ga napisali levičarji.

Z Bolgarijo se prva knjiga konča. Dobila se bo v prodaji tudi ločeno od ostalih knjig.

Druga knjiga bo obsegala popis njegeve delovanja v korejski vojni, kjer je bil član Mac Arthurjevega štaba. Sodeloval je tudi pri organizaciji pakistanske policije. V Pakistansu se je tako priljubil, da ga je neko gorsko pleme na kitajsko-rusko-pakistanski meji ugrabilo in ga oklicalo za svojega poglavarja, in mu dalo tozadovne znake.

K PROSLAVI LETOŠNJEGLA 29. OKTOBRA IN DNEVA SLOVENSKE ZASTAVE

30. LETNICA NARODNEGA ODBORA ZA SLOVENIJO

Kakor je že napovedano, bo tudi letos na praznik 29. oktobra in narodne zastave vsakoletna večerja buenosaireskih javnih delavcev v vseh, ki žele proslaviti slovenski narodni praznik. Tega slavimo v spomin na tisti dan oktobra 1. 1918, ko je prenehala odvisnost Slovenčev od nemške nadvlade. Pokojni zgodovinar dr. M. Kos je napisal o tem prazniku, da je tako pomemben za slovensko zgodovino, kakor pokristjanjenje Slovencev, ali postanek prve slovenske knjige. Navajeni smo, da je na ta večer vedno tudi kakšen drug program, ne samo slavnostni govor in nato večerja. Že nekajkrat sta ta kulturni program, ki predstavlja vedno kakšen pomemben dogodek iz slovenskega kulturno-političnega življenja, odško pripravila dr. Tine Debeljak in režiser Maks Boršnik. Tako recimo, večer narodnih nošč, pregled slov.-politične zgodovine, lanski Koroški večer ob univerzitetu slovenskih napisov, in še prej, kar je vedno želo veliko odobravanje.

Tudi za letošnji narodni praznik sta omenjena dva avtorja — pisatelj in režiser — pripravili lepo presenečenje v slogu prejšnjih prizaditev. Kakor vemo, je letošnji ta večer posvečen tri desetletnicam Narodnega odbora za Slovenijo, ki se je ustanovil z ustanovno listino z datumom 29. oktobra 1944 in izdelal skupni program demokratičnih strank,

ki ga je podpisalo tajno nad 300 uglednih slovenskih javnih delavcev. Prvi je nastopal pred javnostjo s parlamentom 3. maja 1945, še vse konspirativno pod okupacijo. Tega dne je bila proglašena država Slovenia in Ljubljana za prestolnico Zedinjene Slovenije.

O pomenu teh dogodkov bodo govorili drugi. Mi bi radi opozorili le na gledališko prizaditev, ki se bo izvajala na letošnji narodni praznik v spomin tega dogodka. Pisatelj teksta hoče z njim pokazati razvoj misli, ki je vodila k slovenski državnosti, k nastanku Narodnega odbora kot nosilca davnega napora slovenskega naroda k nje uresničenosti. Začenja seveda z Karantanjskimi knezi, z Zahvalno pesmijo ob gospovskem knežjem kamnu, ko se udeleženci volitev Zahvaljujejo Vsemogučemu Bogu ... da je dal nam in naši državi kneza in gospoda po naši volji. Po tej slavnostni uvodni pesmi iz časa slovenske suverenosti in državnosti, pa pride doba nemške zatiranosti, ki jo je preklevl Prešeren z verzi „v sovražnike z oblakov rodu naj našega trešči grom!“ Povzdignil pa spet stari karantanski vzor svobode, ko „oblast in njo čast kot pred spet bosta naša last.“ Prešernovemu klicu se odzovejo dunajski študenti ki postavijo na Dunaju in pozneje v Pragi program Zedinjene Slovenije in Kraljestva Slovenije ter si

Mednarodni teden

GRŠKA KARAMANLISOVA VLADA Je napovedala splošne volitve v Grčiji za 17. november t. l. Vsem političnim strankam, vključno komunistični, je dovolila svoboščino akcije. Komunistična stranka je bila v Grčiji prepovedana od leta 1947, ko se je grški vojski z britanskim pomočjo posrečilo uničiti komunistične partizane po hudi državljanski vojni. Kakor je znano, je grške partizane podpirali tudi jugošlovenski komunistični diktator Tito, ki je pomagal tudi pri ropanju grških otrok, katere so grški partizani ugrabljali staršem in jih prepeljavali v Jugoslavijo za marksistično indoktrinacijo.

AVSTRALIJA je začasno ustavil a imigracijo, da bi preprečila naraščanje brezposelnosti v državi. Izseljenci, ki so zelo vložili prošnje na avstralske konzulate, bodo še mogli priti v Avstralijo, novih prošenj pa avstralski konzulati ne sprejemajo več.

ITALIJANSKA VLADA je spet pada. Predsednik Rumor je podal ostavko. Državni predsednik Leone namerava sredi tega tedna poveriti sestavo nove vlade spet enemu izmed kandidatov iz vrst krščanske demokracije: Rumorju, Moru, Andreottiju ali pa Fanfaniju. Nova vlada naj bi spet bila koalicija treh strank: demokristjanov, socialistov in social-demokratov.

ČILSKI PREDSEDNIK GRAL. PINOCHET je pismeno zavrnjal ameriškega senatorja Kennedyja, ki mu je pisal, da naj čim prej vzpostavi človečanske pravice v Čilu. Kennedyja sprašuje, če je že kdaj protestiral v Moskvi glede človečanskih pravic v ZSSR, „kjer v zapori ni marsistov, ki bi se borili za diktaturo“. Istočasno je čilska vlada objavila, da je v čilskih zapori samo še 748 marksističnih priporovnikov. V zadnjih tednih je bilo izpuščenih na svobodo 386 marksistov. Iz Havane in iz Moskve še vedno ni odgovora na Pinochetov iziv glede izpustitve priporovnikov v ZSSR in na Kubi, ki ga je objavil v začetku septembra t. l. Ukrainci iz Argentine pa so Pinochetu poslali seznam 82 imen Ukrajincev, ki trpe po sovjetskih ječah.

AMERIŠKA SENATORJA JAVITS in Pell, ki sta obiskala Castra, sta po vrtnitvi v ZDA izjavila, da sta ugotovila, da „si Castro želi normalizirati odnose z ZDA“, toda da „morajo ZDA vztrajati pri zahtevi, da se Kuba odpove zvezzi z Moskvo, predno bi Washington ukinit gospodarske in politične sankcije proti v ZSSR.“

KISSINGER se je spet podal na sedemdesetno potovanje po Bližnjem vzhodu. Obiskal bo Egipt, Izrael, Sirijo, Jordanijo, Saudijsko Arabijo, Alžir in Maroko. Pred odhodom je izjavil, da trenutno ni pričakovati dramatičnih razpletov na Bližnjem vzhodu.

določijo slovensko zastavo! Ti nastopijo na odru. Toda v letih absolutizma pride nad Slovence obup in z Levstikom si že žele rešitve v rusovrstvu. Stritar pa zavrne tako pansionizem kakor ilirizem in hoče slovensko pristnost. Razgiban prizor taborov si osvoji znova ideal Zdinjene Slovenije, obenem pa tudi političnega jugoslovenstva, ki jo izražajo Gregorčičevi verzi v Jugoslavija prihaja...

Na odru se prikaže z režijskimi rezervi drugi. Mi bi radi opozorili le na gledališko prizaditev, ki se bo izvajala na letošnji narodni praznik v spomin tega dogodka. Pisatelj teksta hoče z njim pokazati razvoj misli, ki je vodila k slovenski državnosti, k nastanku Narodnega odbora kot nosilca davnega napora slovenskega naroda k nje uresničenosti. Začenja seveda z Karantanjskimi knezi, z Zahvalno pesmijo ob gospovskem knežjem kamnu, ko se udeleženci volitev Zahvaljujejo Vsemogučemu Bogu ... da je dal nam in naši državi kneza in gospoda po naši volji. Po tej slavnostni uvodni pesmi iz časa slovenske suverenosti in državnosti, pa pride doba nemške zatiranosti, ki jo je preklevl Prešeren z verzi „v sovražnike z oblakov rodu naj našega trešči grom!“ Povzdignil pa spet stari karantanski vzor svobode, ko „oblast in njo čast kot pred spet bosta naša last.“ Prešernovemu klicu se odzovejo dunajski študenti ki postavijo na Dunaju in pozneje v Pragi program Zedinjene Slovenije in Kraljestva Slovenije ter si

Kljubuj usodi,
mož sam svoj bodi!
Karkoli naj si ti zgodi,
usode gospodar si — ti.

Simon Gregorčič, Kljubuj usodi

EVHARISTIČNI KONGRES V SALTİ

imenu laikov je govoril eden izmed organizatorjev, Roberto Casas; v imenu vlade pa guverner Dr. Miguel Ragon.

Nato se je pričela maša. Med petjem in molitvijo je ljudstvo izkazovalo svojo vernost. Vernost, katere poglobitev je v svojem nagovoru zahteval nadškof iz Salte msgr. Perez. Poudarjal je smisel tega prvega dne, posvečenega družinam in laikom. Vzpodbjal je k uresničevanju gesla tega kongresa, ki je „Sprava v Kristusu“.

Globoki izrazi vernosti so prišli na površje zlasti med obhajilom. Duhovalni so šli med ljudstvo in tam delili sveto Evharistijo. Bilo je ganljivo videti vernike vseh starosti in slojev, v globoki pobožnosti prejemati Kristusa v svetem Rešnjem telesu.

Predno je bila celotna slovesnost zaključena se je znočilo. A ljudstvo je vztrajalo. V tisti posebni veri, ki je tako globoko zakorenjena v ljudeh iz notranjosti Argentine, so svojo Devico spremljali nazaj do katedrale, in jo med petjem in priznavanjem (pravim „klenkanjem“) ter mahaje z rutilami, poslovili.

Ko to pišemo je pred nami še ves Evharistični teden. A začetek je bil nadvse lep. Da bi bil tudi konec, in da bi bili lepi in trajni sadovi tega kongresa, saj jih dežela potrebuje, in ljudstvo, v bistvu tako dobro, zasluzi. Iz Salte — Tone Mizerit

Premalo nedelj

Uredništvo je prejelo sledeče pismo, ki ga ponosljavamo v skrajšani obliki:

„Zdi se mi, da je tehnik Svobodna Slovenija najbolj primerno glasilo, v katerem naj bi se razpravljalo o sila prečem problemu dejstva, da je na leto samo 52 sobot in 52 nedelj, ki še daleč ne zadostajo vsem potrebam našega organiziranega življenja v skupnosti... Zadnji čas je, da se končno domenijo vse merodajne osebnosti, koliko bo na leto skupnih prostov, akademij, počititev itd. v Slovenski hiši, koliko bo prireditve po posameznih domovih in koliko bo kakršnih kolik drugih motivov, ki bodo rojake pozivale na udeležbo.“

Ko pisan poda seznam osrednjih prizaditev, ki zasedejo 19 nedelj v letu (Zgnanje v Slovenski kapeli, romanji v Ljubljani in Lourdes, misijonska tombola, duhovne vaje za vse štiri stanovje in inteligente posebej, veselica Dž, Slovenski dan, spominska proslava žrtv, slavje 29. oktobra, ljubljansko proslave, čajanka Zvezne žena in mater) in prizaditev, ki so poleg teh ob drugih nedeljih in sobotah, poda sledeči zaključek:

„Izčrpavamo se v preveč obširni organiziraniosti in vse ostajajo na površju. Rešila pa nas bo globina. Predlog:

osrednje vodstvo naj postavi koledar rednih in stalnih prizaditev, ki jih bo vsa skupnost sprejela. Samo za te se izvaja vsa propaganda. Vse krajevne prizaditev naj se navajajo v Obvestilin. Obenem pa je treba določiti vsaj nekaj nedelj na leto za to, da se bodo starši srečavali z mladino — to so najprej njeni otroci, potem pa otroci sorodnikov, s čemer bo obnovljeno družinsko življenje; nekaj nedelj za to, da bodo uradno proste, ko se bo družina lahko podala kamor sama hoče ali pa ostala doma; nekaj nedelj za to, da bomo zavestno gradili slovensko skupnost v Argentinji.

Pripomba: Lepo prosim, objavite menjenje tudi drugih, da končno vendarle zlezemo iz sedajšje nasičenosti. Dodajam pa tudi: nismo vsi kapitalistji tudi ne milijonarji. Večina nas živi od meseca do meseca. Tudi na to naj misljivo tisti, ki kogar koli izmed nas uradniški „par“ pogrešajo na tej ali oni privedi.

Lepo pozdravlja Pavle Rant

Op. ur.: Rade volje dajemo na razpolago prostor v listu za konstruktiven razgovor o tem ali katerem koli drugem resničnem problemu slovenskega združstva, zamejstva in domovine. Pridružujemo pa si pravico predloga pisma krajšati, ne da bi jim spreminali smisel. Dopisi objavljamo tudi pod psevdonimi, pod pogojem, da je uredništvu znano pravo ime pisca.

ODMEVI NA ZBORNIK 1971/72
Mesečna revija „Ave Marija“, ki jo izdajajo slovenski fračiškani v Ljubljani v ZDA, je v letošnjih številkah v maju in juliju, prinesla obširno poročilo o Zborniku Svobodne Slovenije za leto 1971/1972. V teh številkah objavlja v celoti vsebine knjige, ter komentira posamezne važnejše članke.

V uvodu v celoten članek pa, potem ko poda tehnično oznako knjige, pravi: „V razdobju 25 let le Svobodna Slovenija izdala 23 koledarje oziroma zbornikov. Zbornik je prišel od koledarja na pravi zbornik, ker so v njem priobčena dejstva in udejstvovanja Slovencev izven domovine. Zbornik je postal in bo ostal za bodoče robove vir za tisti del zgodovine Slovencev v domovini in križem po svetu, o kateri publikacije v domovini molče. S tega vidika je postal Zbornik po 25 letih izhajanja važen vir zgodovinskih dejstev, ki jih v domovini javnost ne pozna.“

POPRAVEK

V zadnjih številkih našega lista z dne 3. oktobra je na prvi strani v članku dr. Urbanca „Slovenski izseljenec — resen problem“ v sedmi vrsti prvega odstavka tiskovna napaka. Ta vrinta se mora glasiti „so poskusili to povezati s politiko“, kakor je bilo v kopokisu, ne pa „sem poskusil to povezati s politiko“. Kakor je bilo pomotoma stavljeno. Dasi je večina bralcov sama opazila tiskovno napako, jo vendar zaradi točnosti tudi mi popravljamo.

Slovenski narodni praznik
29. OKTOBER
in Dan slovenske zastave

Dejanje slovenskega naroda, ko je 29. oktobra 1944 iz svojih združenih krščanskih in demokratičnih sil ustanovil Narodni odbor za Slovenijo, pomeni novo stopnjo v njegovem zgodovinskem razvoju h končno svobodi in neodvisnosti.

Proslava 30-letnice te zgodovinske odločitve bo pod geslom:

**SLOVENSKI NARODNI PROGRAM —
OB 30-LETNICI NARODNEGA ODBORA ZA SLOVENIJO**

Spored: ob 19.—: sv. maša v cerkvi Marije Pomagaj za vse, ki so delali in se žrtvovali za slovenski narod;

ob 20.—: v dvorani:

- 1) pozdrav slovenske mladine — član SKAD-a.
- 2) slavnostni govornik — Miloš Stare, predsednik Narodnega odbora za Slovenijo.
- 3) Odrška prireditev po besedilu dr. Tineta Debeljaka, v režiji Maksa Boršnika. Scenograf: Frido Beznik.

ob 20.45: slavnostna večerja.

Vabljeni!

Pripravljalni odbor

Po športnem svetu

Na jugoslovanskem ekipnem plavalnem prvenstvu, ki je bilo končano 9. septembra v Zagrebu, je premočno zmagala domača Mladost pred slovenskim klubom Triglav (Kranj) in Ljubljana. Mladost je zbrala 20.244 točk, Triglav 13.880, Ljubljana 12.305. Od ostalih slovenskih klubov se je Ilirija uvrstila na 10. mesto, Fužinar iz Raven na 12., Koper na 15. in Celulozari iz Krškega na 16. mesto. Postavljeni ni bilo nobenih državnih rekordov, ker so bile v glavnem vse težnje zbrati čim več točk. Slovenski tekmovalci pa so kljub temu izboljšali nekaj slovenskih plavalnih rekordov.

V Luzernu v Švici se je na svetovnem prvenstvu v veslanju najbolj odrezala nemška DR ki je osvojila kar 6 zlatih medalj in eno srebrno, sledila je ekipa SZ z eno zlato, tremi srebrnimi in eno bronasto. Jugoslovanski žolni se niso uvrstili v finalna tekmovanja, vendar so se kar dobro odrezali. V malem finalu je četverec s krmarjem zasedel 2. mesto, kar je osmo v splošnem razporedu. Zmagal je četverec Romunije, za Jugoslavijo pa so se uvrstili čolni Anglije.

Kanade, Italije, Nizozemske. Dvojec brez krmarja je v malem finalu zmagal in zasedel tako sedmo mesto. Za njim so se uvrstili čolni SZ, Bolgarije, ZDA, Italije in Brazilia.

V La Coruña v Španiji je bilo prve dni septembra svetovno prvenstvo v kotačlanju, ki se ga je udeležilo 29 kotačkarjev in 33 kotačkaric. Največ uspehov je dosegla Nemška Federativna republika; njeni reprezentanti so zmagali med posamezniki in posameznicami ter v nastopu plesnih parov, dočim je dvojica ZDA zmagala v tekmovalnih parih. Jugoslavija je zastopal med moškimi Slovenec Silvo Švajger, ki se je uvrstil na 12. mesto, Mateja Mezglits pa v priči damah osvojil 20. mesto.

19. OKTOBRA 1974

Buenosaireški slovenski oktet

Vas vabi na

KONCERT

ki bo v dvorani SLOVENSKE HIŠE

ob 20.30 uri

Po pričetku programa ne bo dovoljen vstop v dvorano

Vstopnice v predprodaji v Dušnopalstirski pisarni

Svoji k svojim! Veliko slovenskih podjetnikov in obrtnikov že dela s SLOGO, a še več bi jih lahko! Pozanimate sa za novo vrsto posojila za obrtnike in trgovce! Obresti, ki jih plačate pri nas, cestane „doma“, se razdele med domače ljudi. Pomislite tudi na to, preden iščete posojilo drugod!

Kreditna zadruga S. L. O. G. A

Bartolomé Mitre 97

T. E. 658-6574

Ramos Mejía

Uradne ure: ob torkih, četrtekih in sobotah od 16—20.

DR. JUAN JESUS BLASNIK

špecialist za ortopedijo
in travmatologijo

C. José E. Uribe 285, Cap. Fed
Zahtevajte določitev ure na
telefonu 49-5855.

Privatni telefon: 628-4188

Ordinira v torek in četrtek
od 17 do 20

JAVNI NOTAR
FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escríbano Pùblico
Cangallo 1642 Buenos Aires
Pta. baja, ofic. 2

V nedeljo, 13. oktobra 1974, v San Justu

18. Obletnica Našega doma

- ob 8 v cerkvi sv. maša, nato v Našem domu blagoslovitev mladinske dvorane
- ob 17. popoldanski program: govor predsednika N. O. g. Miloša Stareta in prikaz v baletu in pesmi:

Stirje letni časi. Koreograf: Franci Čarman. Režija: Stane Jerebič. Scena: Tone Oblak. Lučni efekti: Pavle Malovrh. Napovedujeta: Marta Malovrh in Tone Erjavec.

Do 24. ure prosta zabava z orkestrom DUC IN ALTUM

Vsi od blizu in daleč lepo vabljeni!

RUTA 205 FTE. ESTACION
TEL. 295-1197

AVDA. 25 de MAYO 136

ALMAFUERTE 3230
a 1 cuadra Municipalidad

AVDA. PAVON/H. YRIGOYEN 8854/62

TEL. 243-2291/3058 (Entre Boedo y Sáenz)

EZEIZA

C. SPEGAZZINI

SAN JUSTO

LOMAS DE

ZAMORA

Opozorjam, da imamo v Lomas de Zamora, v našem novem velikem lokalnu, vedno na razpolago najfinnejše pohištvo

Nov udarec zoper koroške Slovence

Na Dunaju so predstavniki vseh treh avstrijskih strank t. j. vladne socialistične in obeh opozicionalnih ljudskih svobodnjake ob navzočnosti samega kanclera dr. Kreiskega sprejeli sklep, ki naj bi bil dokončen in uraden, da bodo postavili dvoječne krajevne napise na Koroškem na temelju predhodnega ugotavljanja slovenske manjšine. Ta sklep so sprejeli ob popolni odstotnosti slovenskih predstavnikov, ki ugotavljanje manjšine v danih okoliščinah odločno odklanjajo.

Kdor pozna ozračje na Koroškem, kjer so Slovenci neprestano izpostavljeni sramotenu in zapostavljanju vseh vrst in kjer je bilo s strani nemških prenapetež rečeno, da na Koroškem ni prostora za dva naroda in s tem napovedali boj za uničenje koroških Slovencev, se lahko predstavlja, kako bi tako preštevanje manjšine poteklo in izpadlo.

Je pa načelo: kolikor odstotkov manjšine toliko pravice ji pripada, tudi v osnovnem nasprotu z načeli o odnosih do narodnih manjšin. Pravice, ki gredo načelnim manjšinam, ne smejo biti odvisne od številčnega stanja neke manjšine.

Ko so štiri velesile leta 1955 sestavljale državno pogodbo v Avstriji, so točno določile obveznosti avstrijske države do koroških Slovencev in gradičanskih Hrvatov. Nikjer v tej pogodbi pa ni rečeno, da je preštevanje manjšine pravoj za izpolnitve obveznosti avstrijske.

Tudi Francozi skušajo osvojiti Mount Everest. Iz Chamonixa je v himalajske hribi odpotovalo 8 alpinistov — profesionalnih vodnikov, ki jih vodi podžupan iz Chamonixa, Gelard Bevouš. Spremlja pa odpravo seveda zdravnik in filmski snemalec. Bazni tabor so Francozi postavili sred; septembra, goro pa zameravajo naskočiti v pomorskom obdobju.

države. Zato je zadnji sklep predstavnikov avstrijskih strank tudi zavrnitev državne pogodbe ter zato absolutno kričen. Upravičeno sta ga obe slovenski politični organizaciji na Koroškem odločili, na dunajsko vlado pa poslati oster protest.

OBVESTILA

SOBOTA, 12. oktobra 1974:

V Slovenskem domu v Carapachayu predavanje o zadružništvu in poročilo o kreditni zadružni SLOGA.

NEDELJA, 13. oktobra 1974:

V Našem domu v San Justu 18. obletnica doma. Celodnevna prireditev.

SREDA, 16. oktobra 1974:

V Slovenskem domu v San Martinu sestanek lige žena-mati.

SOBOTA, 19. oktobra 1974:

V dvorani Slovenske hiše ob 20.30 koncert Slovenskega buenosaireškega okteteta.

NEDELJA, 20. oktobra 1974:

Misijonska nedelja. Popoldne ob 16 proslava v Slovenski hiši. Somaževanje v cerkvi, nato v veliki dvorani misterij „Živi ogenj med apostoli“.

V Slovenskem domu v Carapachayu vsakodenjni pomladanski piknik.

SOBOTA, 26. oktobra 1974:

V Slovenski hiši tradicionalna proslava načnega praznika 29. oktobra in dneva slovenske zastave s sveto mašo, zbranim sporedom in slavnostno večerjo.

NEDELJA, 27. oktobra 1974:

Celodnevna prireditev v Rožmanovem zavodu v Adrogou.

SREDA, 6. novembra 1974:

V Slovenski hiši ob 17.30 občajni zbor Zveze Slovenskih mater in žena.

IZ IMEN ROJAKOV

tovarnarjev, trgovcev, obrtnikov in svobodnih poklicev, ki bodo podprtli našo skupno prizadevanje, bomo razbrali, da nam je do gospodarsko močne in povezane slovenske skupnosti!

Pošljite Vaš prispevek („adhesión“) najkasneje do 14. t. m., da bo Vaše ime v poseben prilogi tega časopisa in na posebni tabli na samem razstavišču!

V SLOGI JE MOČ!

Oglejte si načrt razstavišča v najbližjem domu!

Ravnatom lahko še dvignete vstopnice za obisk razstave.

Rožmanov zavod v Adrogueju

Vas vladno vabi na

CELODNEVNO PRIREDITEV

v spomin škofa dr. Gregorija Rožmana, ki bo v nedeljo, 27. oktobra.

Slovenski dom v Carapachayu

Priredi v nedeljo, 20. t. m. vsakodenji

POMLADANSKI PIKNIK

Ob 11.30 bo v domu sv. maša, med katero bo nabirka za slovenske misijonarje.

Po maši bo skupno kosilo, zvečer pa prosta zabava s plesom.

Starejši in mlajši prav lepo vabljeni.

Zahvala

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so se udeležili pogreba po kognega.

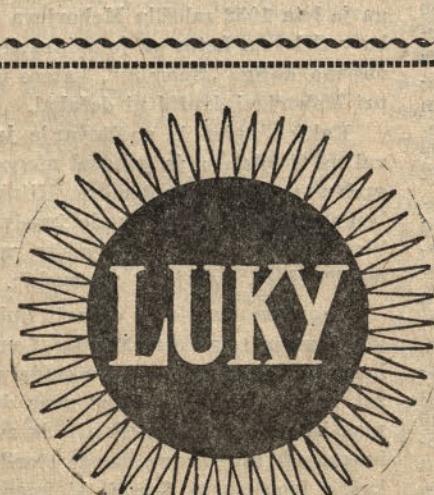
Draga Kobijsa

ga spremljali na zadnji poti in nam izkazali sočutje.

Posebno zahvalo izrekamo mons. Antonu Oreharju za globoke besede tolažbe, prijateljske in duhovne asistence ob zadnjih urah in molitev pri pogrebu. Zahvala tudi patru Cirilu za molitev ob odprtih krstih in g. dr. Montecjanu za požrtvovljeno nego in pomoč v bolezni.

Žena Mia in sinova

Maša zadušnica bo 18. oktobra ob 19 v cerkvi Marije Pomagaj, Ramón Falcón 4158.

RUTA 205 FTE. ESTACION

TEL. 295-1197

AVDA. 25 de MAYO 136

ALMAFUERTE 3230

a 1 cuadra Municipalidad

AVDA. PAVON/H. YRIGOYEN 8854/62

TEL. 243-2291/3058 (Entre Boedo y Sáenz)

</div